

На наш погляд, у новій стратегії цифрової трансформації необхідно передбачити блок завдань і заходів з цифровізації публічного управління з орієнтацією на результат їх діяльності, зокрема:

– перехід від відповідальності відомств за підготовку та подання звітів про досягнуті результати до їх відповідальності за розміщення даних про результати діяльності і прийняття рішень на основі цих даних;

– розширення використання «великих даних» для цілей вироблення економічної політики, формування офіційної статистики, адміністрування доходів, аудиту результативності бюджетних витрат і реалізації інших державних функцій, з урахуванням пропозицій бізнес-асоціацій;

– розширення методів оцінки результативності державних органів: перехід від бінарної оцінки «виконано – не виконано» до використання предиктивної аналітики, вибіркового контрольованого перевірок, інших аналітичних методів, заснованих на технологіях штучного інтелекту;

– використання цифровізації як інструменту оптимізації бюджетних витрат: впровадження практики розрахунку транзакційних витрат і оцінки їх скорочення за рахунок цифровізації.

Реалізація цих пропозицій допоможе зняти технологічні, кадрові, організаційні і правові обмеження цифровізації взаємодії влади з бізнесом і переходу органів публічного управління на діяльність з орієнтацією на результат.

Список використаних джерел

1. Квітка С. А. Government relations та державне управління в Україні: новітні форми взаємодії влади та бізнесу. Аспекти публічного управління. 2017. Т. 5, № 11. С. 94–103. DOI: <https://doi.org/10.15421/15201743>.
2. OECD Embracing Innovation in Government. Global Trends 2018. OECD Publishing, Paris. 2018. URL: <http://www.oecd.org/gov/innovative-government/embracing-innovation-in-government-2018>. Pdf.

Гуртова Ю.В.

АВТОРИТЕТ СУДДІ В ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Авторитет судді – дуже складне й у той же час дуже цікаве питання. Якщо ми звернемося до філософського словника, то знайдемо таке визначення поняття «авторитет». Авторитет – це «значення або вплив, яке можуть мати люди, речі, не потребуючи постійного підтвердження цього значення... [1, 11].

Існування авторитету можна пов'язати з існуванням влади. Авторитет не можливий без влади, він – один з форм прояву влади, її різновид (М. Вебер, Дж.Остін, Б. Рассел, Д. Істон, Р.Берштедт і ін.) [2, 6-18].

Абсолютний авторитет пов'язаний з діяльністю людини зі створення продуктів діяльності. Відносний авторитет займає в соціумі якесь місце, яке без нього і так зайняв би хтось інший. Поняття абсолютний і відносний авторитет суб'єктивні і відображають уявлення людей.

В основі морального авторитету лежать моральні якості особистості, особливості ставлення до інших людей і до самого себе.

Функціональний авторитет заснований на професійній компетентності особистості, її ділових якостях, ставленні до своєї професійної діяльності. Формальний авторитет пов'язаний, перш за все, з соціальною позицією, яку займає особистість і не залежить від особистісних якостей людини. Посадовий авторитет – це один з різновидів формального авторитету, він пов'язаний з посадою людини і наділений владними повноваженнями, санкціонованими державною владою. Посадовий авторитет ґрунтується на моральному і функціональному авторитетах.

Авторитет – це не тільки форма втілення сили, могутності, це, перш за все, перевага, заснована на більшій зрілості однієї людини перед іншою, або ж на її більш високому статусі. Останній визначається як посадовий авторитет і безпосередньо пов'язаний з владними повноваженнями.

Авторитет, основу якого складає зрілість, має різні форми. Він може ґрунтуватися на перевазі, яке дає знання. В цьому випадку, людина є носієм більшої кількості знань, вона більш компетентна і тому є для інших авторитетом в певній галузі знання. Цей різновид авторитету позначимо як професійний авторитет. Ф. Тейлор вважав, що статус людини повинен визначається, перш за все, знаннями і здібностями людини, «вплив і влада мають бути засновані на технічній компетенції більшою мірою, ніж на будь-яких інших факторах» [3, 64]. Інший різновид авторитету – це авторитет, заснований на більшій зрілості людини в особистісному плані, що пов'язано з набором певних рис характеру. Хоча поняття «особистісна зрілість» є важко обумовленим. Перший тип авторитету – посадовий авторитет, пов'язаний зі статусним становищем людини та його формування практично не залежить від самої людини. Наприклад, людині який став суддею приписують характеристики, вироблені масовою свідомістю для цієї категорії людей. Другий різновид авторитету формується самою людиною і є її особистісним досягненням. Фактично наші міркування наводять на думку про те, що людина, котра займає високе статусне положення має володіти трьома типами авторитету: посадовим авторитетом (дається разом з посадою, без зусиль); особистісним авторитетом (що вимагає значних зусиль і пов'язаним із зростанням моральних якостей людини); професійним авторитетом (так само вимагає великих зусиль з боку людини).

Е. Фромм, розмірковуючи про авторитет, стверджує: «судити» означає також реалізовувати функцію «суддівської» діяльності, вирішуючи засудити чи помилувати.

Останній тип морального судження заснований на ідеї трансцендентного авторитету. Цей авторитет має право засуджувати і карати або милувати. Його диктат абсолютний, бо він над людиною і наділений недосяжною мудрістю і силою. Навіть образ судді – особи, обраної в демократичному суспільстві, яка теоретично не стоїть над співгромадянами, – все-таки не вільний від нальоту стародавнього поняття караючого божества. Хоча як особистість він і не має якусь надлюдську владу, його посада і функції саме такі» [4, 17].

Все це ускладнюється необхідністю бути справедливим, маючи в своєму арсеналі обмежену кількість статей, які кваліфікують злочин. Разом з тим, «щоб бути справедливим, покарання має ґрунтуватися не тільки на врахуванні шкоди, заподіяної поганим вчинком, але і на прийнятті до уваги індивідуальності злочинця, а також всіх конкретних обставин справи, наскільки це в наших силах.

Звідси випливає, що покарання за один і той же проступок в різних випадках і для різних осіб може бути вкрай різним. Коротше кажучи, воно повинно бути індивідуалізоване. При призначенні покарання суддя повинен врахувати особу винного. З одного боку, необхідно піддати винного справедливим обмеженням, але з іншого, зробити це так, щоб покарання не принижувало його честь і гідність, не завдавало йому моральних чи фізичних страждань. Для успішної індивідуалізації покарання з урахуванням особи винного необхідно систематизувати дані про цю особу. Кожен суддя повинен володіти моральною чуйністю і глибоким знанням людської душі, щоб достатньою мірою індивідуалізувати покарання. Особливо неприпустимі покарання, що знижують моральний рівень особистості. Однак існують думки, згідно з якими моральні оціночні категорії не можуть використовуватися в судовій практиці, оскільки не мають однозначного змістового наповнення і в кожному конкретному випадку вимагають тлумачення. Це призводить до критеріальних ускладнень, в той час як законодавчо закріплені об'єктивні критерії полегшують роботу суду. Авторитет судді залежить від багатьох складових, але, перш за все, від вироку, який виноситься злочинцю. Від судді потрібно бути справедливим і по справедливості виносити покарання. Авторитет судді ґрунтується на професіоналізмі, довірі і відповідальності, звідси зрозуміло, яку ношу покладає він на себе. У його професіоналізмі не повинні сумніватися, йому повинні довіряти і, нарешті, він повинен нести відповідальність перед державою, перед потерпілим, і перед злочинцем. Суддя є саме тим, хто реалізує запропоновані правом закони.

Список використаних джерел

1. Философский энциклопедический словарь / гл. редакция: Л.Ф.Ильичев, П.Н.Федосеев, С.М.Ковалев, В.Т.Панов. М.: Сов. Энциклопедия, 1983. 840.
2. Ледяев В.Г. Формы власти: типологический анализ // Политические исследования. 2000. 2. 6-18.
3. Тейлор Ф. У. Принципы научного менеджмента / Пер. с англ. А. И. Зак. М.: Контроллинг, 1991. 104.
4. Фромм Э. Человек для самого себя // Фромм Э. Психоанализ и этика. М.: Республика, 1993. 19-191.

Дейнеко С.В.

ФОРМУВАННЯ НОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ ПРИКОРДОННИКІВ ЗАВДЯКИ ДЮЧИМ ПРОЕКТАМ “НОВЕ ОБЛИЧЧЯ КОРДОНУ” ТА “НОВЕ ОБЛИЧЧЯ КЕРІВНОГО СКЛАДУ”

Безпосередньо пов'язана з питаннями безпеки, охорона державного кордону тривалий час залишалася дуже закритою сферою. Однак потайність і публічну непідзвітність завжди супроводжує низка ризиків і відтак – нижчий рівень ефективності.

Саме у ступені відкритості та публічності проявилися серйозні зрушення, які відбулися за останній рік в самій філософії підходу до роботи служб на кордоні. Так у 2019 р. в Україні запрацювала урядова Міжвідомча робоча група з питань інтегрованого управління кордонами. Того ж року за участі експертів ЄС високого рівня та у співпраці з прикордонною агенцією ЄС Frontex було ухвалено нову